

Veľkonočné symboly

Obdobie Veľkej noci je v kresťanstve najvýznamnejším a najdôležitejším sviatkom cirkevného roka. Pôvod sviatku pochádza zo starožidovského sviatku Pésah (obchádzanie). Veľká noc sa slávi prvú nedeľu po prvom splne mesiaca po jarnej rovnodennosti.

Veľká noc má mnoho symbolov. Sú už zaužívané a poniektorí z nás možno ani nevedia, čo presne znamenajú.

Veľkej noci patrí **veľkonočný baránok**. Symbol baránka bol veľmi rozšírený už v predkresťanskej tradícii v celej stredomorskej civilizácii ovládanej po tisícročia pastiermi. Kresťania vidia spojenie s pôvodne židovskou tradíciou sviatku Paschy, kedy sa baránok zabíjal na pamiatku vyvedenia Izraela z egyptského otroctva.

Symbol kríža nevznikol s kresťanstvom, je omnoho starší. Poznali ho už starí Egypťania, Číňania aj Kréťania. Jeho význam bol v rôznych kultúrach a náboženstvách univerzálny - v chápaní prepojenia božského a ľudského sveta sa stal symbolom večnosti.

Dnes je kríž najdôležitejším symbolom kresťanstva, pretože Kristus, Syn Boží bol odsúdený na smrť ukrižovaním.

Zapálenie veľkonočného ohňa je pre kresťanov počas Veľkej noci centrálnou udalosťou. Oheň sa zapáľuje a svätí na začiatku liturgie na Bielu sobotu pri obradoch Veľkej noci. Od veľkonočného ohňa sa zapáľujú veľkonočné sviece, ktoré sa potom v slávnostnom sprievode, počas trikrát opakovaného spevu vnesú do temného kostola.

Svieca je dôležitým symbolom vo všetkých kultúrach, svetlo je chápané ako znamenie života. Veľkonočná svieca a slávnosť svetla na začiatku liturgie Vzkriesenia počas Veľkej noci má svoje korene v

tradícií prvotnej Cirkvi, kedy sa Veľkonočná noc rozžiarovala svetlom mnohých sviec. Veľkonočná svieca sa v liturgii zapáľuje iba počas 50 denného veľkonočného obdobia, teda od Veľkej noci do zoslania Ducha Svätého a pri krstoch, aby sa naznačilo že každý krst súvisí s Veľkou nocou. Zapáľuje sa tiež pri pohreboch.

Profánne symboly:

Vajíčko spájané s Veľkou nocou - vajce bolo v mnohých kultúrach symbolom plodnosti, urodnosti života. Dnes nachádzame isté spojenie tohto symbolu so Zmŕtvychvstaním Ježiša a kresťanskou Veľkou nocou.

Veľkonočný zajac - symbolizuje chudobných, skromných a pokorných aj napriek tomu sa však kresťanstvo k nemu stavia s istým odstupom. Je svetským zvykom, aby kmotrovia pozývali deti k tzv. naháňačke veľkonočného zajaca, čo znamená hľadanie ukrytých vajčiek v záhrade, čo je skôr zahraničnou tradíciou.

Spracoval: František Kunc

Požehnanie
veľkonočných jedál

BIELA SOBOTA

14:00 hod.	KONKATEDRÁLA
15:30 hod.	Dúbrava
14:00 hod.	Dúbrava
15:00 hod.	Surdok
15:00 hod.	Šidlovec
15:30 hod.	Cemjata
16:00 hod.	Vydumanec
16:00 hod.	Veselá - DD

VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

6:15 hod.	KONKATEDRÁLA
8:00 hod.	Kalvária

Infolist 15

2017

Rímskokatolícka farnosť sv. Mikuláša v Prešove ročník: XXVI.

9. MAREC 2017

KVETNÁ NEDEĽA - ROK A

Rozhovor s p. dekanom

Ako vy osobne vnímate sviatok Veľká noc?

Som fascinovaný Veľkou nocou, lebo toto obdobie ma vždy udivovalo, udivuje a verím, že to tak aj ostane. Údiv vychádza z otázky: Čo to pre mňa, pre nás, Kristus urobil? Ako malý a dospievajúci chlapec som chodil na obrady do farského kostola, ktorý bol natrieskaný až do posledného miesta aj v čase komunizmu. Prežíval som vo svojom vnútri veľmi hlboko „búranie oltára“, tak sme to ľudovo volali (obrad po skončení sv. omše na Zelený štvrtok, keď sa z oltára odnáša všetko), spev pašií dospelými chlapmi na Veľký piatok, „pálenie Judáša“ (obrad ohňa na Bielu sobotu), slávnostné Aleluja či sprievod okolo kostola so sochou Vzkrieseného Krista. Dodnes z toho žijem, aj keď už viac ako 20 rokov slávim obrady ako kňaz. Áno, som Veľkou nocou fascinovaný, veď Kristus zomrel aj za moju spásu.

Sú podľa Vás veľké rozdiely vo vnímaní tohto sviatku inými kresťanskými cirkvami?

Substanciálna pravda viery je pre každého kresťana a teda aj pre všetky kresťanské cirkvi tá istá: „Ale ak nebol Kristus vzkriesený, potom je márne naše hlásanie a márna je aj vaša viera.“ (1 Kor 15, 14) Prvá pravda viery, ktorú kresťania ohlasovali nebola pravda Vianoc, ale

pravda, že Kristus žije. V tom sú všetky kresťanské cirkvi zajedno. Rozdiely sú v liturgickom slávení, v ich pompéznosti, časovom zadelení a podobne. Pre každú kresťanskú cirkev je teda Veľká noc najväčším sviatkom viery.

Čo by si mal človek vziať z tohto sviatku a zakoreniť to vo svojom živote?

Uistenie, presvedčenie, ba istotu, že hrob nebude mať v našom živote posledné miesto, ku tomu Heideggerovskému: „Človek je bytie k smrti“. Veľká noc pridáva jasne: Človek je bytie pre večný život. Tajomstvo zla a tmy, tajomstvo bolesti, zrady, utrpenia, choroby, sklamaní a smrti má svoju moc a svoj čas. Ako na dlani to vidíme aj v živote Krista. Aký zmysel by mala mať Kristova pravda, keby bola vymedzená len na časový úsek medzi jaslíčkami a hrobom? Veď všetko by sa nám javilo ako veľká katastrofa, blamáž a boli by sme z toho len hlúpi a zúfalí. Kristus vstal a žije, preto nie je naša viera márna ani zbytočná. Nechajme sa fascinovať Vzkriesením. Požehnaný čas vám želim.

*PhDr. Mgr. Jozef DRONZEK, PhD.
dekan - farár, Konkatedrála sv. Mikuláša
Prešov*

Deň	Liturgický kalendár	Čas	Úmysly sv. omší
Po 10.4.	<u>Pondelok</u> <u>Veľkého týždňa</u> vysluhovanie sviatosti zmierenia: ráno, obed, večer - podľa rozpisu	5:45	+ Miroslav, František
		6:15	+ Karol, Terézia, Angela, Mária, Ján, Jozef
		7:00	+ Ernest - pohrebná
		12:00	+ Jozef, Františka (ž.)
		18:00	+ Ondrej - 1. výročie
Ut 11.4.	<u>Utorok</u> <u>Veľkého týždňa</u> vysluhovanie sviatosti zmierenia: ráno, obed, večer - podľa rozpisu	5:45	ZBP Belo
		6:15	ZBP Konštantín
		7:00	+ Anton - pohrebná
		12:00	ZBP Ludmila - 80 r. života
		18:00	Faustínium - združený úmysel
St 12.4.	<u>Streda</u> <u>Veľkého týždňa</u>	5:45	+ Jozef, Pavlína
		6:15	ZBP Margita, Anna - 85 r. života
		7:00	+ Marta - 1. výročie
		12:00	+ Michal
		18:00	+ Dezider
Št 13.4.	ZELENÝ ŠTVRTOK PÁNOVEJ VEČERE	10:00	Svätá omša svätenia olejov - Katedrála sv. Alžbety, Košice
		18:00	Svätá omša - KONKATEDRÁLA , poklona a Lamentácie
		21:00	Spoločné kompletórium
Pi 14.4.	VEĽKÝPIATOK-SLÁVENIEUTRPENIAASMRTIPÁNA	8:00	Ranné chvály a posv. čítanie - KONKATEDRÁLA
		14:15	Lamentácie - KONKATEDRÁLA
		15:00	Obrady - KONKATEDRÁLA sv. Mikuláša
		19:30	Križová cesta - Kalvária (od jezuitov)
So 15.4.	BIELA SOBOTA	7:30	Lamentácie - KONKATEDRÁLA
		8:00	Ranné chvály a posv. čítanie - KONKATEDRÁLA
		14:00	Požehnanie jedál - KONKATEDRÁLA
		15:30	
		19:00	Ukončenie eucharistickej poklony
		19:30	Obrady Veľkonočnej vigílie KONKATEDRÁLA <i>K obradom Veľkonočnej vigílie si doneste sviece.</i>
Ne 16.4.	VEĽKONOČNÁ NEDEĽA PÁNOVHO ZMŔTVYCHVSTANIA	5:45	(+ Rudolf), 6:30 (ZBP Katarína - poďak. za 77 r. života), 7:45 (ZBP Mária), 10:00 (+ Helena, Žofia), 11:30 (ZBP Eva, Lucia), 15:00 (+ Eva), 18:00 (ZBP Jaroslava - ž.); Cemjata 10:15; Kalvária 8:00 + žehnanie jedál; Cintorín 15:00

Stránkové hodiny v kancelárii Po., Str., Pia. *: 10:00 hod. - 11:30 hod., 16:00 - 17:30 hod., *Pia. do 17:00 hod. Ut., Štv.: 16:00 hod. - 17:30 hod.

Legenda: †: zosnulý/á/ ZBP: zdravie a Božie požehnanie, DS - Duch Svätý

Sviatosť zmierenia v konkatedrále sa vysluhuje takto: Po - Pia: ráno 5:45 - 6:55 hod.; obed: 9:55 - 11:55 hod.; večer 17:30 - 17:55 hod.

Kostol svätého Donáta na Cemjate

ZELENÝ ŠTVRTOK

18:00 hod. Svätá omša Pánovej večere

VEĽKÝ PIATOK

15:00 hod. Obrady Veľkého piatka

VEĽKONOČNÁ VIGÍLIA (Biela sobota)

od 10:00 do 15:00 Eucharistická poklona

15:30 hod. Požehnanie jedál

19:30 hod. Obrady Veľkonočnej vigílie

VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

10:15 hod. Slávnostná veľkonočná svätá omša

Kostol Sv. kríža na cintoríne

VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

15:00 hod. Svätá omša - sprievod
s Eucharistiou

Kostol Svätého kríža na Kalvárii

VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

8:00 hod. Požehnanie jedál + slávnostná
veľkonočná svätá omša

Od 2. veľkonočnej nedele (23.4.)
budú sväté omše na Kalvárii v nedeľu
pravidelne o 16:30 hod.

1. Milodary:

Z pohrebu Jána Gumana na kostol na
Cemjate 230 €, bohuznáma na organ
100 €, na Tv Lux 20 €. Bratstvo sv.
ruženca: 200 € na organ, 40 € na Tv Lux
a 40 € na Rádio Lumen.

2. Dnes 9.4. sa uskutoční **zbierka na farské potreby.**

3. V utorok 11. 4. na sv. omši o 18.00 hod. bude slávený **združený úmysel**. Úmysly za zdravie a na iný dobrý úmysel, ako aj milodary na sv. omšu, vhodte v obálke **do schránky pod obrazom Božieho Milosrdenstva** v konkatedrále najneskôr do poludnia 11. apríla.

4. **Stretnutie Zdruzenia Faustínium** bude v utorok, 11. 4. o 16:00 hod. v Katolíckom kruhu na Jarkovej. *Je otvorené pre záujemcov, ktorým je myšlienka milosrdenstva a poslanstvo sv. sr. Faustíny blízke a chcú v tomto smere napredovať.* Stretnutie vedie vždy kňaz a reh. sestra Ludmila z Nižného Hrušova.

5. **Dôležitý oznam:** farská kancelária bude 13.4. - 17.4. zatvorená. Súrne prípady a pohreby hláste kňazom pred alebo po sv. omšiach v sakristii konkatedrály. Pán Boh zaplať za pochopenie!

6. **Klub kresťanských pedagógov** pozýva svojich členov a sympatizantov dňa 22.4. na púť do Poľska do farnosti Tylicz. Vo farnosti sú 2 kostoly, ružencová záhrada a križová cesta. **Odchod autobusu:** v sobotu - 22. apríla o 7:00 hod. zo železničnej stanice - smer mesto. Návrat okolo 18:00 hod. Kontakt: 0915 930572 alebo 0915 319341.

7. **Pod'akovanie:** vyjadrujem pod'akovanie všetkým, ktorí počas pôstu pripravovali modlitbu križovej cesty. Pán Boh zaplať! (p. dekan)

8. **V nedele 14.5., 21.5. a 28.5. nebudú sv. omše o 11:30** z dôvodu 1. sv. prijímaní. **Sviatosť birmovania bude 4. 6. o 11:00 hod., v ten deň nebude sv. omša o 10:00 a 11:30.** Ďakujeme za pochopenie.

9. **Pozývame Vás na živú križovú cestu - 14.4. o 10:00 pred katedrálou.**

Týždenník Rímskokatolíckej farnosti sv. Mikuláša v Prešove - konkatedrála,
pre vnútornú potrebu vydáva RKFÚ: Hlavná 81, 080 01 Prešov
Zodpovedný za vydanie: Mgr. Viktor Baltes, kaplán, s kolektívom redakcie. Grafická úprava: HM Print s. r. o.
Prijímanie príspevkov na e-mail: presov@rimkat.sk;
Infolist nájdete aj na www.presov.rimkat.sk
Finančné príspevky na podporu života farnosti možno poslať na účet: 4008008582/7500